

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYEN: VIDÉKEN:
Félévre . . . 6 kor. — III. Félévre . . . 9 kor. — III.
Negyedévre . 3 kor. — III. Negyedévre . 4 kor. 50 III.

Felolvasó szerkesztő és igazgatójogi

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Debreczen, Főter Biedermann-palota. Földszint, az udvarban hátul.

A király és a képviselőház.

Kalandos híreket terjesztenek a függetlenségi-párt terveiről; mondják, hogy a párt csak a király hazajöttét várta, hogy vad technikai obstrukcióba fogjon.

Hát igaz, hogy a mostani kormányval szemben helyén volna a legvadabb technika és hogy a legjobb megoldás volna, ha Széll urat a Házban nem hagynák többé szóhoz jutni; de nem igaz, hogy ez volna az ellenzéknek feltett szándéka és hogy ezzel éppen a király hazajöttékor tüntetni akarna.

Az ellenzék kötelességéhez hiven folytatni fogja az obstrukciót az eddigi mederben és modorban; nincsen szüksége a technikára, mert van vitaanyag bőven és itt van maga az indeminálás, melyhez még alig szólott valaki. Ezen a téren annyit és annyi jogosat lehet beszélni, hogy hónapok telhetnek el, a nélkül, hogy technikára fordulna a sor. Másképen fordulhat a dolog, ha a többség bármi erőszakra vete-mednék vagy folytatná azt a gyakorlatot, hogy egyszerűen elmarad az ülésekről, úgy, hogy

csak nagynehezen lehet a Ház határozatképességét fentartani.

Indolencia vagy erőszak maga után vonhatja méltó büntetésképen a technikai obstrukciót, de ezek nélkül az ellenzéki honatyák teljesíteni fogják súlyos kötelességüket és beszélni fognak, mint eddig, hazafiasan és igazságosan — rogyásig.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

A képviselőházon látszott meg legelőször a Duna-ünnepély. Minden karzat zsufolva van jó vidékiekkel, akik várják az ülés megnyitását. A felső karzatokon ma küldöttségek is kerültek, de különben mozgalmas élénk ülés kezdődik. A padok tele vannak, mintha készülne valami. Sokat beszélnek a horvátországi forradalomról és a függetlenségi-párt napirend előtt szövé is teszi a lázadásokat. Az ülés megnyitásával is azért késnek, mert a miniszterekre várnak ebben a dologban.

Gróf Apponyi Albert azzal kezdi az ülést, hogy elparentálja Scitovszky János országgyűlési képviselőt. Indítványára a Ház elhatározta, hogy hoszorut helyez ravalára és részvétét jegyzőkönyvileg fejezi ki. Együttal felhatalmazza a Ház az elnököt, hogy a nógrádi kerületben, a melyet az elhunyt képviselt, az új választás iránt megtegye a szükséges intézkedéseket.

Egy kilépés története.

Nosz Gyula napired előtt szót kér. A mai reggeli lapokban a félhivatalos Bud. Tud. utján olyan hírek jelentek meg, mely szerint a sebesszombati kerület neki bizalmatlanságot szavazott. Az ujsághírnek csak egy passzusára hivatkozik, arra, a mely azt mondja, hogy kényszerűségből lépett ki a pártból. — Miután ő, a miniszterelnök lojális nyilatkozatára nem számíthat, a mely ezt a kényszerűségből való kilépési hírt megcáfolná, sőt mióta kilépése megtörtént, az egész Szepességet ellene uszították. (Mozgás és ellenmondás a jobboldalon.) Kénytelen a Házban kijelenteni, hogy mindazok a hírek, a melyek a kényszerűségből való kilépést korportálják, aljas rágalmozók. (Helyeslés a szélsőbalon, ellenmondás jobbról.)

A horvát forradalom.

Barabás Béla: Szomorú szívvel teszi szövé a horvátországi eseményeket. A kormánytól csak tagadásokat hall és Horvátországból zavargásokat, mint tényeket. Miken gondolkozzék ezen? Magánuton értesült róla, hogy az ottani zavargásokról megtiltották tudósításokat küldeni Budapestre. Így akarja megoldani a helyzetet a miniszterelnök ur? Azt mondják, hogy Magyarországon a többség kormányoz. Hát akkor az a többség miért nem vonja felelőségre a miniszterelnök urat, a ki mindenekért felelős.

Széll Kálmán: Én? (Zaj.)

Barabás Béla: Igenis, a miniszterelnök ur. Felolvassa a bródi vasuti állomás tisztviselőinek hozzáintézett távirátát, a melyben ezek segítséget kérnek a

Eljegyzés az omnibuszon.

— Angolból. —

Nem vagyok sem szép, sem csinos... hajam sötétvörös s nagy a hajlamom az ellenkezésre. Emma nővérem, a ki szép leány, semmibe sem vesz, Jack és Tom fitestvéreim pedig egyenesen csunyanak tartanak.

A természet engem bizonyára arra szemelt ki, hogy vén leány maradjak és én egészen boldog voltam azzal a kilátással, hogy az maradok.

Miután pedig tudtam, hogy pénz nem igen nagy bőségben van otthon, beiratkoztam gyorsirási és gépirói tanfolyamra, hogy a jövő életemre e képességekkel némileg felvértezve legyek.

Igy történt, hogy pár hónappal később naponta kétszer kellett London egyik végétől a másikra egy vén omnibusz hátán megtennem az utat. Gyorsirónői állást kaptam hetenkint 25 shilling fizetéssel.

Ha hosszabb időn át utazik az ember egy és ugyanazon omnibuszon, régi barátjainak kezdi tekinteni utazó társait. Nekem legalább úgy tetszett. A sok utazás közben egészen megszoktam az arcu-

kat. És utitársaim közül néhányan valóban nagyon érdekesek voltak. Volt például egy köszvényes öreg ur, ki roppant sokáig tudott leszállani, a mi miatt aztán egy másik öreg ur rendesen nagy haragra lobbant s minden nap ugyanazon dörmögő szavakkal fejezte ki bosszuságát. Volt aztán egy boltos legény, ki figyeltatva szokta Ruskint olvasni, továbbá egy pár csinos fiatal leány, kik különös érdeklődést áruáltak el a művelt boltoslegény iránt.

Volt még egy utas, ki meg engemet töltött el szokatlan érdeklődéssel s a ki azzal vonta magára figyelmemet, hogy egy alkalommal véletlenül a lábomra hágott.

— Oh, bocsanatot kérek, mondta és én „sebjaj!” Mormogtam rá. Már sokszor láttam őt, de tulajdonképen csak e pillanattól kezdtem észrevenni. Azt hiszem, a hangja okozhatta ezt, bár kénytelen vagyok kimondani, hogy az arca is vonzó volt.

Egy pompás juniusi napon, a számóca-idény tetőpontján, két fontot vettem ez izletes gyümölcsből, hogy haza vigyem. — Több más csomag is volt nálam s ezektől észre se vettem, hogy a mint az omnibuszra felszáltam, a padon,

a hová ültem, az enyémhez hasonló zacskó számóca hevert.

Egész kényelmesen ültem a számócán s mikor végre észrevettem, olyan zavart lettem, hogy jó időbe került, míg a tönkre tett számóca mellett ülő tulajdonosára mertem pillantani.

S ez senki más nem volt, mint az én érdekes hangú utitársam. Zavartan bocsánatot kértem tőle, érezve, hogy alaposan neveltségessé tettem magamat s emellett egyszerre feltáruult előttem balsorsomnak egés komikus oldala.

Sokat adtam volna érte, ha el tudtam volna folytatni a derűtség ördögét, mely e pillanatban erőtt vett rajtam. — Majd megölt az erőfeszítés, hogy derűségemet elleplezzem.

A szomszédomra néztem abban a reményben, hogy nem figyel rám. De láttam, hogy ő is küzd magában a nevetéssel. Ez sok volt az én önuralmamnak s hangos kacajban törtém ki, amint láttam, hogy szomszédom halkán nevet.

— Borzasztó ügyetlenség volt tőlem, ejtettem ki végre.

— Ellenkezőleg, felelte utitársam, az én hibám volt; nem kellett volna a

Felbuzdulva üzletem sikeres jó menetelén raktáramat a **tavaszi idényre** a legújabb bel és külföldi divat és mosó árakkal megnagyobítottam. Különös figyelmet érdemel legszebb francia batis, etamia, grenadi selyem vászon, ruha és blouz keletem, melyeknek megtekintését kéri és olcsó árak mellett ajánlja tisztelettel **ASZTALOS JÓZSEF** áruháza **DEBRECZEN,** Kossuth-utca.

támadások ellen. A vasuti állomás ellen lövések történtek, — mégsem kaptunk segítséget.

Leszkay Gyula: Csinálja a dinasztia Bécsből. (Zaj.)

Barabás Béla: Zágrábból is kapott táviratokat, a melyekben az ottlakó vasuti tisztviselők segítséget kérnek, mert a magyar állam teljesen védtelenül hagyta őket. Ha a mi magyarjaink elvetődnek Kínába, vagy Japánba, a magyar állam kezének még oda is el kellene érni. És mégis, még Horvátországba sem ér le hatalmunk. — Ez az eredménye annak a politikának, a melyet odaát folytatnak. A legmerekvebb negációt, a legmakacsabb ellenállást tapasztaljuk a nemzetiségek részéről, — nyelvünkhöz, földünkhöz nem ragaszkodnak...

Kubik Béla: Mert a mi fiaink! Meg németül tanulnak. (Lárma.)

Barabás Béla: Hanem ragaszkodnak a császárhoz, mindig csak feléje fordulnak. És mindezen harcunkban nincs mellettünk a mi királyunk.

Az elnök: Kérem a képviselő urat...

Egy hang a szélsőbaloldalon: Nincs király!

Rakovszky István: Ez már még sem járja!

Az elnök: Bárki szólt közbe, rendre-utasítom.

Barabás Béla: Ha a király, a magyar király akarná egy szempillantással megfékezhetné a nemzetiségeket, de mit látunk. Ezt a szempillantást bizonyára nem. A többség itten erős akar lenni, velünk szemben, de odalenn, a hol a magyarság veszedelemben van, ott nem mehetnek szemre. A nemzetiségekkel nem erősek. Azért hozta föl napirend előtt és nem sürgős interpelláció alakjában, mert akkor leszavazzák. (Zaj.)

Olay Lajos: Bécsből csinálják, mint 48-ban.

Barabás Béla: Kéri a miniszterelnököt, hallgassa ki azokat is, a kik odalenn szenvednek, ne csak a hivatalos táviratokat olvassa el.

Josipovich Géza: Nem áll. (Nagy zaj.)

Kubik Béla: Tessék megcáfolni. (Zaj.)

Barabás Béla: Fogjunk össze és üssünk oda, a hol fáj. Ebredjen fel végre a miniszterelnök ur abból a hosszú

álomból, a melyben eddig volt és teljesítse kötelességét. Mert még ez a képviselőház sem lehet magyar. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Avatkozzék bele a miniszterelnök és magyar kezéket küldjön le oda. Mert a magyar kormány nem tűrheti el, hogy a horvátok csak azért, mert a császár kedvében akarnak járni, hűtlenek legyenek a magyar hazához. Mutassa meg a miniszterelnök ur, hogy a magyar államnak meg van a maga ereje, hogy a hol szükséges, megvédje önmagát. (Hosszantartó helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Szell Kálmán: Mindenekelőtt arra kéri a Házat, hogy ezt a kényes kérdést...

Molnár Jenő: Miért kényes? (Felkiáltások balról: Csak magának kényes.)

Szell Kálmán: Hogy válaszolhassak egy országnak, hát Szatmári hallgasson.

Hát én azt mondom, hogy nem áll, hogy minden horvát ember gyűlöli és üldözi a magyart. Ilyen természetű kérdéseket csak nyugalommal, higgadsággal, pontos információkkal lehet megválaszolni. (Felkiáltások balról: Nem bírálhat, hanem kormányzás és előrelátás.) Az a mozgalom, a mely odafenn folyik, nem tisztán a magyar állam ellen irányul, mert hiszen azokban a Bázelen nyomtatott anarkista röpiratokban a gyilkosságot proklamálták. Abban a Ház megnyugodhatik, hogy bárhol, bármikor történjenek a magyar állam címere, a magyar nemzet szuverénitása ellen, az megtorlás nélkül nem maradhat. Az utóbbi napokban olyan előrelátás történt, a mely garanciát nyújt arra nézve, hogy fegyveres hatalom mindjárt készenlétben legyen, a hol erre szükség van. Mindennütt katonaság áll készenlétben. A bánt semmi mulasztás nem terheli. A magyar állam megfogja védelmezni a magyar alattvalókat. Azonban azt mondanom, hogy én vagyok felelős...

Kubik Béla: Hát kicsoda? A kisebbség? (Zaj.)

Szell Kálmán: ...nem lehet. Azt mondja Barabás Béla, hogy informáljuk a királyt. Biztosíthatja a Házat, hogy ő felségét mindenről a legteljesebb mértékben informálom. Én soha semmit el nem hallgatok, soha a korona és más informáló forrás közé nem állok. A horvát nemzet zöme: a horvát józan nép

zöme jól tudja, hogy rá vannak szorulva Magyarországra. A mi pedig azt illeti, hogy a magyar állam tisztviselői védelmében részesülnek-e, vagy nem, az iránt kétség nem lehet. Ez a válasza. (Mérés-kelt taps a középén.)

Josipovich Géza: Tegnapelőtt utazott a vasuton Zágráb felé, ő nem látott semmit. (Derűtség.) Kéri a kereskedelmi minisztert, vizsgálta meg a dolgot. Azok a hírek, a mik onnan érkezőnek, valótlanak, az egész csak komédia.

Barabás Béla: Azt mondja Josipovich képviselő ur, hogy az egész csak komédia...

Az elnök: A képviselő ur nem úgy sértő szándékkal érthette...

Josipovich Géza: Nem akartam sérteni.

Barabás Béla: ...tudom, nem is azért szólok fel, miúta megsértődtem volna, de bizonyos lekicsinylést látok abban, a milyen módon a képviselő ur az eseményekről nyilatkozott. Egyébként magam is helyeslem azt, a mit Josipovich indítványozott, hogy e kereskedelmi miniszter indítson vizsgálatot ebben a dologban. (Helyeslés.)

A szabadelvűpárt kivonulása.

Lengyel Zoltán szólásra jelentkezik a kvótához. (Az egész jobboldal kivonul.)

Rátkay László: A házszabályokhoz kér szót. Ezt a botrányt nem lehet tovább tűrni. Kéri az ülés felfüggesztését, hogy megbeszéljék a történeteket. Ezt tovább tűrni nem lehet.

Az elnök: Nincs módjában, hogy a képviselőház egyes tagjait kötelezze arra, hogy bennmaradjanak az ülésteremben,

Gajári Géza személyes kérdésben válaszol egy közbeszólásra.

Rátkay László: Ő nem úgy értette, hogy az elnök intézkedjék a bennmaradásra. De arra keressen módot, hogy mikor egy képviselő föláll, akkor a miniszterelnök ur föláll és az egész jobboldal utána megy.

Kubik Béla: Mennek utánna, mint a csürhe. (Zaj.)

Lukács László: Konstatálni kívánja csak, hogy a miniszterelnök ur deputációt fogad és azért nem lehetett jelen.

Kubik Béla: A házszabályokhoz kér szót. Hivatkozik Zichy Jenőre, a ki szintén hallotta, mikor a tuloldalról töb-

csomagot az ülésre tennem, melyről tudtam, hogy el lesz foglalva.

— Ugy hát vessen véget zavaromnak s fogadja el esérébe az én számócémat. Ez méltányos dolog.

— Nem tehetem. Mert én nagyon le vagyok a kisasszonyok kötelezve, a miért a számócára ülve jó alkalmat szolgáltatott nekem, a melyért csak hálás lehetek.

— Mit akar azzal mondani? kérdeztem tőle csodálkozva.

— Azt, hogy régóta esengtem a kisasszonnyal megismerkedhetni s így erre most alkalmam nyílt, felelte a fiatal ember.

— Ugyan mi kelt vágyat önben, hogy velem megismerkedjék? kíváncsiskodtam tovább.

— Ha őszinte választ adnék erre a kérdésre, joga lenne a kisasszonnyal rám komolyan megharagudni.

Erre szerényen hallgattam.

— Erről jut eszembe, folytatta, hogy sajátságos módon ismerkedtünk ugyan meg egymással, de még nem vagyunk egymásnak bemutatva. Az én nevem Armstrong Róbert.

— És az enyém Poell Jessie.

— Poell...nem az a Poell kisasszony...kérem...bocsánat, nem ismer a kisasszony egy Bouchier Károly nevű fiatal embert?

— Persze, hogy ismerem, mondtam. Ismernem kell őt, miután jegybe jár...

Hirtelen elhallgattam, mert tekintetem utitársam arcára esett s az nagy levertséget árult el.

— Bouchier régi jó barátom, szőlt ismerősöm s a multkor irt nekem, hogy jegyben jár egy Poell kisasszonnyal. Bizonyosan kegyeddel. Ez a felfedezés rendkívül meglep.

— De hiszen ön félbeszakított az imént s nem engedte elmondanom, hogy Bouchier nővéremmel, Emmával jár jegyben!

— Hála istennek! — tört ki a fiatal emberből.

— Ugy látszik, ön nagyon örül a barátja jegybenjárásának, — jegyeztem meg.

— Oh nem annak. Barátom jegyben járhatna akár ötven leánnyal, nem törődve vele, míg a kisasszony köztük nincs.

Mit akar ezzel mondani? Csak nem azt, hogy...

Elpirultam a saját gondolatomra, de örültem, hogy utitársam felmentett a felelet alól, midőn sebtében hozzá tette:

— Én tulajdonképen nagyon hálás vagyok a barátom iránt. Most, hogy közös batátot találtunk, még inkább képesek lesziünk közös barátságunkat fentartani, ha a kisasszony megengedi.

— Örülni fogok rajta, mondtam zavarral s bucsut vettem ismerősömtől, mert az omnibusz végállomására ért. — Nemsokára, magam sem tudom, hogy történt, jegyesek voltunk.

— Sohasem fogom megérteni, miért óhajtottál megismerkedni velem, mondtam Bobnak eljegyzésünk első napjaiban.

— Hát valóban annyira szegény vagy? kérdezte. Hát nem tudod, hogy egy férfi első pillanatra szerelmes lehet?

— Igen, de nem egy csunya lányba.

— Nem, azt nem is mondtam.

— De hát mégis megszerettél!

— No igen, mert hát te a legbűbajosabb lány vagy a világon!

És e fölött nem lehet Bobbal vitatkozni.

Horváth Gusztáv — óraműves, specialista járatokban, compesatiokban. — Hatvan-utca 2. szám.

Raktáron tart modern órákat I-sőren dmagyar, angol és svájci szerkezetekkel. Szakszerű javítás. Korszerű versenyárak.

2 évi tényleges jótállás.

ben azt mondták: Lengyel Zoltán beszél, menjünk ki. Most visszaadjuk a kölesönt.

Gróf Zichy Jenő megerősíti, hogy hallotta ezt a felszólítást. Elvárja, hogy az illető jelentkezni is fog.

Ezzel az incidens véget ért.

A főrendiház ülése.

Az országgyűlés főrendiháza tegnap délelőtt tizenegy órakor gróf Csáky Albin elnöklésével rövid ülést tartott, melyen apróbb ügyeket tárgyaltak. Tudomásul vették az igazoló-bizottság jelentését, báró Harkányi János vagyoni képesítésének elismeréséről, továbbá a mentelmi-bizottság jelentését Szalavszky Gyula és gróf Esterházy János mentelmi jogának felfüggesztésére vonatkozóan. Egyéb tárgya az ülésnek nem volt.

Egyház és iskola.

Érettségi biztosok. A közoktatásügyi miniszter a debreceni ev. ref. főgimnáziumhoz Kiss Aron budapesti paedagogiumi igazgatót, a róm. kath. főgimnáziumhoz dr. Pasteiner Gyula egyetemi nyilvános rendes tanárt, a felső kereskedelmi iskolához Kirehner Béla kereskedelmi iskolai címzetes főigazgatót, a nyiregyházi főgimnáziumhoz Rombauer Emil brassói főreáliskolai igazgatót, címzetes tanker. főigazgatót nevezte ki. Ugyancsak Wlassics miniszter, az autonóm-felekezeti iskolákkal szemben fenálló viszonyokat szabályozó 1883. évi XXX. t.-c. 23-ik §-a alapján a tiszántúli ev. ref. egyházkerület területén a békési főgimnáziumhoz Fischer Miklós iglói főgimnáziumi igazgatót, a máramaros-szigetihez dr. Szádeczy Lajos kolozsvári egyetemi tanárt, a hódmezővásárhelyihez dr. Kenessey Béla kolozsvári theologiai tanárt, a szatmárihoz Nagy Gyula országos levéltárnokot, a mezőtúrihoz Csiky Lajos debreceni theologiai tanárt, a kisujszállásihoz Téglás Gábor címzetes főigazgatót nevezte ki érettségi biztosokul.

Debreceni kormányképviselők.

A közoktatásügyi miniszter Géresi Kálmán tankerületi főigazgatót a miskolci, dr. Bartha Béla jogtanárt a szászvárosi, dr. Kérészi Zoltán jogakadémiai igazgatót a csurgói főgimnáziumnál tartandó érettségi vizsgákra kormányképviselőkkül nevezte ki.

A főiskolai igazgató tanács tegnap kezdette meg tavaszi közgyűlését. A tegnapi tárgysorozat tisztán belkezelési ügyekkel foglalkozott. Az igazgató tanács határoz tudvalevőleg a főgimnázium új tanárainak kijelölése dolgában is.

Árvák ügyei. Az ev. ref. egyház árvaugyi-bizottsága tegnap délután öt órakor rendes ülést tartott. Az ülésen, mely szokatlanul sok folyó ügyet tárgyalt, Dicsőfi József elnökölt.

VIDÉK

Megmérgezett kut.

— Saját tudósítónktól. —

Csik-Tusnád lakosait — mint nekünk írják — egy bosszuálló ember gonoszágai tartják izgalomban pár nap óta. Csibi Sámuel oda való lakos perbe keveredett Szabó István odaváló lakossal, a ki Botó György tanu vallomása alapján megnyerte a pört; minek következtében Csibinek fizetnie kellett. Csibit bántotta a dolog, mert az ő véleménye szerint, a tanu hamisan vallott s ezért mind a két ember ellen bosszút forralt. Két hónap óta Szabót és Botót egymásután érték a különböző csapások, a nél-

kül, hogy annak előidézőjét ismerték volna. A csapások azzal kezdődtek, hogy mind a két ember sertései egy hét alatt elpusztultak. Nemsokára azután mind a két családban betegség ütött ki s a családfőtől kezdve a család összes tagjai megbetegedtek, a jószágaik elpusztultak. — A vizsgálat ekkor megállapította, hogy mind a két háznál a kut vize meg van mérgezve s ez okozta a betegségeket. A tettes kiderítésére a hatóság is megindította a nyomozást, de eredménytelenül. A múlt héten azután kigyuladt a Szabó István háza. A tűz gyújtogatás folytán keletkezett, de a tettest akkor sem lehetett megcsipni. Szombaton éjjel kigyuladt Botó György háza is, de ekkor már rajtavesztett a gyújtogató.

A mint ugyanis Csibi a Botó házát felgyújtotta, a kert alján menekülni akart. Egy fiatal szerelmes pár a kertek alatt húzódott meg, észrevette Csibit s ezek vallomása alapján a csendőrség vallatóra fogta a gonosz embert, a ki beismerte bűneit. Ő mérgezte meg a sertéseket is, ő mérgezte meg a kutakat és ő követte el a gyújtogatásokat is, hogy bosszút álljon az embereken, a kik miatt nagy anyagi veszteségeket kellett szenvednie. A gonosz embert letartóztatták.

A seprősi zendülés.

A seprősi vérengzés még mindig élénken foglalkoztatja a közvéleményt, dr. Meszlényi Antal kir. ügyész a vizsgálat egy részét befejezván, tegnap visszaérkezett Aradra s ma újra visszautazott a véres események színhelyére, hogy a kihallgatásokat folytassa. Dr. Dalmaj Géza százados s hadbíró is a községben tartózkodik még és vizsgálatot teljesít. A katonaság egy hónapig marad a községben.

Bevonulás helyett temetés. Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap Nagy-Fényen. Ifj. Vojnich Béla verusiesi rendőrbiztos halálosan megsebesítették. A rendőrbiztos rokonánál ifj. Vojnich Ottónál volt látogatóba. Ifj. Vojnich Ottónak a napokban kell bevonulni fegyvergyakorlatra s a biztos évelődött vele, vajjon letudja-e még katonásan kapni a fegyvert a válláról. Erre ifj. Vojnich Ottó levette a falról megtöltött dupla csövű vadászfegyverét, a vállára akasztotta s a másik pillanatban le akarta kapni a válláról a fegyvert, mint azt katonáéknál a „sulyba” vezényszóra teszik. A lekapás közben a fegyver elsült s a sörétek a szerencsétlen biztos nyakába furódtak, úgy, hogy az ütereket átlukasztották. Vojnich Béla, mint Szabadkáról sürgönyzik, az odaváló kórházban ma reggel meghalt.

Tisztviselők küldöttsége a miniszterelnöknél.

A fizetés javítás ügye.

— Távirati tudósítás. —

Az országos tisztviselők egyesületének küldöttségét ma fogadta Széll Kálmán miniszterelnök. A tisztviselők a fizetés javítás dolgában tisztelegtek a miniszterelnöknél. Szónokuk Vörös László volt.

Vörös László beszéde Széll Kálmánhoz.

Nagyméltóságú miniszterelnök ur! Kegyelmes urunk! Az állami tisztviselők országos egyesületének igazgató választmányja, mint az állami tisztviselők egyetemének, jogainak is hivatott hirdetője, megjelentünk Nagyméltóságod előtt, hogy mindenekelőtt hálás köszönetünknek adjunk kifejezést azon jóakaratórt, melyet a Nagyméltóságod föles vezetése alatt álló kormány az állami tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat

benyújtása és e javaslatnak a pénzügyi-bizottságban történt gyors letárgyalása által a tisztviselők rég nélkülözött jogos érdekeivel szemben tanusított. Az állami tisztviselők figyelmét nem kerülte el, hogy a törvényjavaslatunk a bizottságban pártkülömbőség nélkül egyhangu nagy rokonszenvvel fogadtatott s hogy e javaslat a nagyméltóságú kormány elzékeny hozzájárulásával és igen sokszor a kormány kezdeményezésére, a tisztviselők előnyére lényegesen megjavítva terjesztetett be. A legutóbbi politikai események szép reményeinket mostanában legalább is alászállították és a tisztviselők körében általános a jövő iránti lehangoltság és aggály és ez szolgáljon mentességül, hogy habár föltétlenül bizunk is Nagyméltóságod böles vezetése alatt álló miniszterium adott ígéreteiben, jóakaratóban, mégis kérjük méltóztassék bölességével odahatni, hogy e sürgős törvényjavaslat soron kívül vétessék tárgyalás alá, hogy annak visszaható ereje érvényesíthető legyen. (Zajos helyeslés).

Széll Kálmán: Örömmel látom magam előtt a tisztviselők küldöttségét és magaméva teszem azon érveket, a melyekkel szónokuk a tisztviselők fizetésrendezési javaslatának halogatását megokolta. Az önök mostani érdeklődése, visszhangja annak az érdeklődésnek, a melylyel én Magyarország tisztviselői iránt viseltetem. Nemsak mint az első tisztviselője az országnak, hanem már kora ifjuságottól kezdve is meleg szeretettel vonzódtam a magyar tisztviselői karhoz, midőn önök először jelentek meg nálam, azt mondtam, hogy az önök kérése jogos, méltányos és a fokozatos megvalósításra alkalmas. Most többet mondok. A javaslatot beterjesztettük olyképen, hogy az szerint összes kivánalmaik egyszerre valósulnak meg. Nyugodjanak meg abban, hogy ugy cselekszünk, ahogy a nagy elvi szempontok megengedik. Legyenek türelemmel, szeretetem egész melegével kérem erre. Ezt a javaslatot többé a napirendről levenni nem fogjuk, de nem is lehet. A pénzügyi-bizottságban már arra az állápontra helyezkedtem, hogy vizsgáljuk meg a tisztviselők jogos követeléseit és visszamenőleg 3 millió koronát állapítottunk meg, amennyiben belátom, hogy e kérdést az összes állami érdekek tekintetbe vételével kell elintéznünk. Nyugodjanak meg és bizzanak meg abban. A lehangoltság okát nem látom. E kérdés meg fog oldatni előbb-utóbb. A mai helyzet, az ellenzék állásfoglalása következtében mindnyájunktól, ugy a kormánytól, mint az állami tisztviselőktől önfeláldozást követel. Most is e perében izzadnak a csatából, nap-nap után meg kell küzdenem, sőt némelykor órákig kell kimerőszakolnom a figyelmet. Hát nem vesz-e el az én testemből és véreimből e küzdelem napról-napra egy atomot. Még most izzad a homlokom a sivár küzdelemben. És ennek csak ugy lehet végét szakítani, ha a *passiv resistencia* mellett kitartunk.

Higyjék meg, hogy nem fogom engedni, hogy az alkotmány és a szabadság a hareban tönkre menjen. A miről most folyik a hare, az sivár képet nyújt. A korona és a nemzet érdekében nem engedhetem, hogy az általánosan elismert fontos létező törvényjavaslatok a kisebbség akarata következtében napirendről levéssenek. A magyar szabadság, parlamentarizmus és a magyar államiság érdekében a küzdelem folytatása a *passiv resistencia* az egyedül helyes.

Sem engedni, sem kapitulálni nem lehet. Különbön megvagyok győződve, hogy a törvényhatóságok háromnegyed része velünk érez, és nemsokára itt lesz. Nem tudom, hogy ez a küzdelem med-

dig fog tartani, de bizonyos, hogy a néhány hónapi halasztás miatt nem volna helyes, hogy a tisztviselők javaslatai az összes fontos javaslatokat megelőzve már most tárgyalassanak.

Ezt a haladékot ne nekem, hanem az ellenzék állásfoglalásának tulajdonítsák. Legyenek meggyőződve, hogy jogos követeléseik előbb-utóbb érvényesülni fognak. Tehát látják, nem a szokásos deflációzus beszédet mondtam, hanem feltartam tisztán, nyíltan a helyzetet. — (Eljenzés.)

A városi muzeum ügye.

Debrecen, május 13.

A városi muzeum ügyében tegnap délután Puky Gyula főispán elnöklésével értekezlet volt a városházán. Érdekes eszmecsere folyt a még csak csiráiban levő kulturális intézet jövődő fejlődése felett, a melyről tudósítónk az alábbiakat jelenti:

Jelen voltak az ülésen Puky Gyula főispán, Kovács József polgármester, Vecsey Imre, Oláh Károly, Török Péter, Acél Géza, Löfkovits Arthur és dr. Tóby Elek.

Puky Gyula főispán előterjesztette, hogy a törvényhatósági-bizottság annak idején egy bizottságot küldött ki, a melynek feladatánál tüzetelt ki a városi muzeum ügyének előkészítése. A műpártoló egyesület is felajánlotta az előmunkálatokban való tevékeny részvételét. A muzeumnak az eddigi terv szerint városi muzeumnak kell lenni. Már csak azért is, mert a kormány csak ebben az esetben járul a muzeum alapítási költségeihez jelentékeny összeggel (80,000 kor.)

A muzeum lehető gyors megvalósítására egy újabb eszme merült fel. Nem lehetne-e a Csokonai-körrel fuzionálni ebben az ügyben. Nem lehetne Debrecen ez irodalmi körével egyetértőleg megoldani a muzeum helyiségének fontos kérdését oly módon, hogy a muzeum épületében a Csokonai-körnek helyiség biztosítottassék. Erre azért felkéri a bizottság tagjait, hogy mondják el nézeteiket.

Oláh Károly: A dolog sokkal fontosabb és jelentősebb, semhogy hamarosan konkrét indítvánnyal állhatnánk elő. Ennek a gyűlésnek azonban az a haszna meg van, hogy az első lépéseket a muzeum érdekében megtettük. Természetes, hogy első és fő kérdés a muzeum ideiglenes helyisége. Legelőször a muzeumot ideiglenesen a régi gazdasági tanintézet utcai részében vagy a földszinten vagy az emeleten elhelyezni. Indítványozza, hogy a városi közgyűlés kérje meg a földművelésügyi minisztert a jelzett helyiségek átengedése iránt. Indítványozza továbbá, hogy ez a bizottság Puky főispán előterjesztéséhez képest lépjen érintkezésbe a Csokonai-körrel, javasolja ezután, hogy a kulturális miniszter keressék meg, vajjon mily összeggel hajlandó a közoktatásügyi kormány a debreceni városi muzeum céljaira kiutalni.

Löfkovits Arthur megegyezik Oláh Károly prozódiumával, csak egy kis gyorsaságot szeretne a kivitelben. Javasolja, hogy az Oláh Károly indítványának elfogadása mellett küldjön ki az értekezlet egy szűkebb bizottságot, a mely a Piac-utcai eladó házak közül szemeljen ki egyet. Ennek a háznak a megvásárlását a kultuszminiszteri segély kiutalása után határozzák el. A ház első részét bére adhatnák, a hátsó részben pedig elhelyezhető lesz a Csokonai-kör ereklye muzeuma is.

Oláh Károly: Bevárandónak tartja azt az időpontot, a míg új muzeumi épü-

letet emelhetünk. Addig elégedjünk meg az ideiglenes helyiséggel.

Acél Géza: Legelőször is azt kell megállapítani, hogy a városi muzeum milyen méretűvé tervezeték. Ha a most meglévő Löfkovits gyűjteményt a Csokonai relikviákat s magánosoknak tulajdonában levő becsesebb relikviákat összegyűjtjük, az még csak kisebb méretű muzeum lesz. — Igazi muzeumot csak abban az esetben lehetne Debrecenben megteremteni, hogyha például a kollegium tulajdonát képező gyűjtemények (természetesen a kollegium tulajdon jogának fentartása mellett) egy kulturpala-tában egyesítettének. Ez olyan muzeum lenne, a mely a külföldi nagyobb ilyen intézetekkel szemben is felvenné a versenyt. A kérdés tanulmányozására bizottság kiküldetését kéri. addig pedig Oláh Károly indítványát fogadja el a muzeum ideiglenes helyiségére vonatkozólag.

Török Péter tanár általánosságban megegyezik Acél Géza előadásával. A mi a kollegium gyűjteményeket illeti, azoknak a tulajdonjog fentartása melletti átadásáért nem szavatol, de a maga részéről ezt nem ellenezné.

Puky Gyula főispán egybefoglalja az elhangzott felszólalásokat és az értekezlet határozataként kimondja, hogy Oláh Károly indítványát elfogadták s a muzeum ideiglenes elhelyezéséről és megnyitásáról gondoskodni fognak. Elfogadták ezután Oláh Károly többi indítványát is és ezzel az ülés véget ért.

SZINELAZ

A Gyurkovics lányok.

Mükedvelő előadás.

A debreceni jótékony nőegyesület és a joghallgatókat segítő egyesület mükedvelő előadását igazi esemény számban emlegették már napok óta. A bájos mükedvelő Gyurkovics lányok még a pima-donna bucsuzásnál is nagyobb érdeklődést tudtak kelteni s a színházi szezon poetikus befejezésének a Gyurkovics lányok előadását tekintette meg a közönség. Debrecen város előkelő társadalma, szép asszonyai, szép leányai mind ott voltak az első előadáson. — Tavasz és költészet lengette át a színpadot, — tavasz volt a nézőtér. A mükedvelők a jótékonyt nemcsak szolgálatában minden erejükkel, lelkesedésükkel a színpadra vitték és valóban élvezetes estét szereztek a közönségnek.

Kubai Margit kisasszony Kun Béla prologusával nyitotta meg az előadást. Kedves közvetlenséggel, — biztonsággal szavalt a pajzán prologust. A közönség háromszor hívta a lámpák elé.

A prologus után a Gyurkovics lányok jelentek meg a színpadon a bájosan szigorú mamával együtt. Különösen két Gyurkovics leányt tapsolt a közönség, a kik a legnagyobb szerepet is játszották. *Hutiray* Palika kisasszonyt (Mici) és *Rickl* Margit kisasszonyt (Kátinka). *Hutiray* kisasszony Micije pompás jukker leány volt, sok temperamentummal és közvetlenséggel. *Rickl* Margit kisasszony Ellája finom s a mükedvelőnél meglepően tökéletes Gyurkovics leány volt. Bájos jelenség volt *Kuthi* Anna, a ki partnerét is sokszor inspirálta a játékra, *Kertész* Bella, *Kölcsey* Ibolyka, *Jablonecay* Lenke szintén reá szolgáltak a legnagyobb elismerésre. Kedves Gyurkovicsné volt *Madarász* Sándorné urnő, sok zugó tapssal honorálta a közönség kedves furfangosságát. A fiatal mükedvelő urak közül *Kölcsey* Sándort, *Pirkler* Ernőt, *Sámy* Lászlót, Nagy Istvánt, *Scholz* Elemért és *Várnai*

Bertalant tapsolták sokszor a lámpák elé. A színpadot az első felvonás alatt egész virágerdő borította el. Taps és kihívás minden felvonás után bőven volt. Az ügyes rendezés fáradságáért Szávay Gyuláné urasszonyt illeti az elismerés, a ki büszke lehet mükedvelő gárdájára.

Érdekes volt az előadásban Magyar Imre szereplése, a ki ügyesen beleilleszkedett a környezetbe. A felvonások között is a Magyar zenekar művészi játéka töltötte ki.

UJDONSÁGOK

* **Személyi hir.** Réthy Mihály országgyűlési képviselő Debrecenben időzött.

* **Rákóci-ünnepély.** A debreceni ev. ref. egyház leánynevelő intézetének „Tanárkara” az intézeti „Önképzőkör” közreműködésével 1903. május 17-én vasárnap délután fél 5 órakor az intézet nagytermében a nagy szabadsághős II-ik Rákóci Ferenc és dicső anyja Zrinyi Ilona emlékezetére iskolai ünnepet rendez. Belépő-díj személyenként 1 korona. Az ünnepély kezdete pontban fél 5 órakor. A jövedelem II. Rákóci Ferenc hamvai hazaszállításának költségeit, vagy ha a hazaszállítás nemzeti költségen történne, egy felállítandó Rákóci-szobor alapját fogja gyarapítani. Műsor: 1. Megnyitó beszéd. Tartja Dóczy Gedeon igazgatótanár. 2. Kuruc nóták. Éneklé az intézeti vegyeskar. 3. Ünnepi beszéd. Tartja Gondiné Koós Ottilia tanítónő. 4. Chovan K. „Magyar hangulatképek.” Zongorán előadja Tóth Árpád tanár. 5. „Mariselli cigányok.” Bartók Lajos. Szavalja Grünvald Alice az önképzőkör küldötte. 6. Gordonka solo játék. előadja Füredi Samu zenedei tanár. 7. „Rákóci halála.” Lampérth Géza. Szavalja Lautsek Mártha, az önképzőkör küldötte. 8. „Rákóci-induló.” éneklé az intézeti énekkar.

* **Az ohati iskola bezárása.** A községi iskolaszék tegnap délután Kovács József polgármester elnöklésével ülést tartott, a melynek legfontosabb tárgya az ohati iskola bezárása volt. Az iskolaszék kimondotta, hogy az ohati elemi iskolákban a tanév május 25-én fog befejezést nyerni. Az évváró vizsgára kiküldettek Oláh Károly tanácsnok, dr. Vargha Elemér aljegyző, Kiss Albert és az egyeki róm. kath. plébános. A tanév szeptember 1-én veszi ismét kezdetét. Az ohati nyári menedékházat június 3-ikán nyitják meg. Az ülés elején hivatalos esküt tettek mint iskolaszéki tagok Kovács Józsefné és Fried Ernő urasszonyok.

* **A lencsés ház építése.** Rövid időn belül megkezdik a Hatvan-utca végén a lencsés ház építését. Az építésre kiírt pályázat tegnap járt le s azt Puky Gyula főispán elnöklésével ülésezett bizottság már fel is bontotta. Ötvenhét pályázó jelentkezett. Három az összes munkára beadta ajánlatát, ötvennégy pedig részleges munkákra. A három fő pályázó Tóth István, a ki 176,054 korona 01 fillérért, Berger Jenő 171,589 korona 31 fillérért, Radnai és Csimár Budapestről 148,589 korona 31 fillérért vállalkoztak az építkezésre. A többi 54 ajánlkozó részben a közműves, részben pedig a lakatos asztalos és bádgos munkákra nyújtotta be ajánlatát. A pályázat felett 5-6 nap múlva fog dönteni egy bizottság.

* **Hangverseny a zenedében.** A debreceni zenede közép- és felső-osztályu

növendékei haladásának bemutatása végett folyó 1903. évi május hó 16-án, szombaton hangversenyt rendez, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság. Műsor: 1. Schütt E. 16. mű 1. sz. Etude mignone. Előadja: Suchán Bella. 2. Beriot K. 118. mű. Merengő. Andante. G dur. Előadja: Schenk István. 3. Bihari J. Szárnyszegetten. Dalkeringő. Enekl: Riekl Margit. 4. Scharwenka X. 40. mű. Lengyel táncok. Előadja: Grünwald Alice. 5. Pergolese-Popper. Nina. Popper D. 23. mű. Gavotte. Előadja: Hajdu István. 6. Goldner W. 38. mű. Első suite. Zongorán 4 kézre. Előadják: Balla Gizella és Békési Anna. 7. Cremont P. 13. mű. III-ik trio. Andante grazioso. Előadják: Podolsky Margit (hegedű), Pap Mariska (hegedű) és Fábrián Margit (mély hegedű). 8. Bendel F. 128. mű. Hangverseny-keringő. Előadja: Harsányi Kálmán. 9. Wieniawski H. Legenda. Hubay J. 52. mű. 2. sz. Mazurka. Előadja: Wessprémy Andor. 10. Farkas O. Haidé. Románc. Mulder R. 45. mű. Staccato polka. (Köz-kivánatra.) Enekl: Bognár Matild. 11. Brück Gy. Magyar rhapsodia. Előadják: Darvas Alice és Rózsa Ilona. A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartanak. A 6. szám után 5 pernyi szünet. Kezdeté este 7 és fél óraker pontban.

* **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Dudinszky Kornél debreceni adógyakorlatokat adótisztáé nevezte ki a szilágysomlyói adóhivatalhoz.

* **A közigazgatási tanfolyam hallgatók junialisa.** A debreceni közigazgatási tanfolyam hallgatók június 6-án, a nagyerdei vigadóban nyári mulatságot rendeznek. A mulatság védnökeiül felkérték Puky Gyula főispánt, Rásó Gyula alispánt, Kovács József polgármestert és Wessprémy Zoltánt. A mulatság diszelnökéül Oláh Károly tanácsnokot kérték föl.

* **Uj rendelet a sorozásról.** Fejérvári honvédelmi miniszter Hajdumegyéhez tegnap új sorozási tervezetet küldött, mely rövid pár hónap alatt immár 4-ik rendelet. A legújabb tervezet a hajdumegyei sorozások határidejéül június 1—26-ig terjedő napjait jelöli meg, természetesen megjegyezvén azt is, hogy „újabb rendeletig.” Mert Fejérvári tervezet, a függetlenségi-párt végez.

* **Iparos ifjak gyűlése.** Vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését az iparos ifjusági önképző egyesület. A közgyűlésen a tagok szép számban jelentek meg, melyre főleg az egyesület felvirágoztatására vonatkozó indítványok vonzották őket. Tóth Kálmán egyesületi elnök megnyitó beszéde után a választmány évi jelentése, a zárszámadások és a felgyűelő bizottság jelentése terjesztetett elő, mit a közgyűlés egyhangulag elfogadott. — A tisztségviselés pedig a következőleg ejtetett meg, egyhangú felkiáltással elnök: Tóth Kálmán. I-ső alelnök: Széplaky József, II-od alelnök: Vojta Géza. Titkár: dr. Körössi Kálmán. II-od titkár: Kroh Vilmos. Pénztárnok: Jobbágy Imre. Jegyző: Köblös Sámuel. Háznagy: Nagy József. Könyvtárnok: Kiss I. Ferenc. Segéd-könyvtárnok: Kuliffay Gyula. Számvizsgálók: Poroszlay László bankhivatalnok és K. Tóth Sámuel egyleti pártoló tag, Zászlóartók: Basiszta Albert és Bálint József. Választott még a közgyűlés 20 választmányi rendes és 12 póttagot, a melynek befejezése után a közgyűlés véget ért. — Most aztán már az új tisztikar van hivatva, hogy az egyesületben a régi eleven életet újra felkeltse s ebben tevékeny munkásságot fejtson ki.

* **A családi dráma hősei.** A Csapókertben lejátszódott családi dráma egyik hőse, Orosz Mihály felgyógyult. Tegnap délelőtt teljesen felépülve hagyta el a kórházat, hol közel egy hónapig feküdt. Felesége még mindég beteg s nincs is kilátása, hogy egyhamar kiszabaduljon a kórházból. Gyógyulása soha sem lesz tökéletes, ha kiszabadul is magával fogja vinni a gyilkos kór esiráját, mely alighanem egész életén át kínozni fogja.

* **Temetés a fogházból.** A debreceni törvényszék második udvarán megkötött aktus folyt le tegnap délután. Innen temették el Bene László földesi lakost, akit pár hónappal ezelőtt lopás miatt fél-évi börtönre ítélte a bíróság. A fogoly egy hét óta betegeskedett és agyhártyagyulladásban halt meg. Az egyszerű, feketére festett deszkából összetakolt koporsót a halott özvegye, a fogház őrszemélyzete, néhány idegen és négy fogoly vette körül. A halott leikiüdvéért Csiky Lajos, a rabok lelkesze mondott megkötött gyászimádságot. A gyászdal elhangzása után kis parasztszékere tettek a koporsót és a Deák Ferenc-utcai temetőben helyezték nyugalomra Benét, aki szomorú halálával expialta, megváltotta minden bűnét.

* **A felpénz helyett csizma.** Kerekes Sándor talyigástól egy forintot kapott Sipos Mihály, hogy azzal egy lovat lefelpénzeljen. Siposnak azonban inkább a farkára volt gondolja, mint a lóra és az egy forintot a legközelebb eső kocsmában elitta. Kerekes e miatt elvette tőle egy pár csizmáját. — Most mind a ketten rendőrség útján keresik a maguk igazát.

* **Haláloszólás.** Néhai Sarkady Juliánna polgár id. öz. Faragó Bálintné asszony, f. hó 11-én, este 11 óraker, életének 79-ik, özvegyiségének 48-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Felejt-hetetlen halottunk földi részei f. hó 13-án, délután 3 óraker fognak Bethlen-utca 20-ik számú házuaktól, a ref. egyház szertartása szerint, a nagytemplomban tartandó gyászszertartás után, a Csapó-utcai temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Mely vég-tisztességétélre rokonainkat, ismerőseinket és a n. é. közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1903 május 12. Bánatos gyermekei: Faragó Juliánna, öz. P. Polgári Jánosné és gyermekei, P. Polgári János nejjével Kocsis Eszterrel és gyermekek, P. Polgári András nejjével Tóth Máriával, Polgári Mária férjével P. Pálfi Józseffel és gyermekeik, Polgári Eszter férjével P. Tóth Istvánnal és gyermekeik, veje P. Horváth Gábor nejjével Vilmányi Erzsébettel és gyermekeik, öz. P. ifj. Faragó Bálintné, Polgári Juliánna és gyermekei, Faragó Juliánna férjével P. ifj. Kertész Jánossal és gyermekeik és Faragó Erzsike. Faragó Zsuzsánna öz. P. Nyilas Ferencné és gyermekei, P. Nyilas István nejjével Öry Juliánnal és gyermekeik. Testvérei: Sarkadi Mária férjével P. Kálmán Istvánnal és gyermekeik, Sarkadi Sára férjével P. Lakatos Józseffel és gyermekeik, P. Sarkadi István nejjével Szalay Juliánnal és gyermekeik, öz. P. Sarkadi Ferencné, Sipos Juliánna és gyermekei. Számos közeli, távoli rokonok nevében is.

* **Bűnös cselédleány.** Meglopta gazdáját Broznár Mária cselédleány. Két arany gyűrűt és több darab fehérneműt vitt el Keszler Márton műszerészétől, a melyeken azonban tul is adott. A rendőrségnek sikerült úgy a lopott jószágot,

mint a tolvaj cselédet előkeríteni, a kit megbüntetés végett átadtak a királyi ügyészségnek.

* **Koldulás gyilkos fenyegetés-sel.** Veszedelemes csavargót tartóztatott le a rendőrség Bernhard József személyében. Ez a züllött alak koldulással keresi kenyerét. A külvárosban házról-házra jár és az emberekkel szemben követelőleg lép fel, hogy alamizsnát adjanak neki. Bodnár Róza homokkerti lakos azt a hibát követte el, hogy elutasította a csavargót, akiről már messze érzett a pálinka. „Az ilyen erős embernek dolgoznia kellene, nem pedig koldulni” — mondotta. Bernhard erre késsel támadt reá és így akarta kényszeríteni alamizsna adására. A veszedelemes alaktól a szomszédok szabadították meg és a gyilkos szándéku koldulót átadták a rendőrségnek.

* **Rosszul lett az utcán.** Tegnap délután összecset Kun Juli a Piac-utcán. A szerencsétlen leányt elővette gyógyíthatatlan betegsége, a szivgöres és a földre sujtotta. A kínosan vergődő leányt hordágyon a rendőrségre szállították, a honnan orvosi segély után szabadon bocsátották.

* **A borbély- és fodrászsegédek asztaltársasága** ez uton hívja meg tagjait és a szaktársakat folyó hó 14-én este 9 óraker a „Dréher” sörcsarnokban tartandó értekezletre. Tisztelettel: az elnökség.

* **Hírek a csendőrségről.** Csáky Zsigmond gróf a szárny megszemezésére vidékre utazott. — Borby Sándor főhadnagy szakaszparancsnok negyven csendőrrel Isaszegre elutazott, hol a király személye köré rendelt őrséget vezényli. — A kerület parancsnoksága Herkély Gusztáv csendőrhadnagyot ideiglenesen a debreceni szárnyparancsnoksághoz osztotta be.

* **Ellopott tejes kannák.** Már régebben észrevette Kepess Sándor Móric-telep 15. szám alatti kereskedő, hogy a gróf Degenfeld uradalomtól bizományba birt tejes kannái egymás után tűnnek el. Minden elővigyázata, mely a tolvaj elcsipésére irányult, kárba veszett. — Panaszszal fordult hát a rendőrségre, mely ebből kifolyólag több helyen vizsgálatot indított. — A körülbelül ötszáz korona értékűt képviselő 50 darab tejeskannából Bardóc rendőrbiztosnak sikerült 21 darabot egy Hatvan-utcai lakosnál megtalálni, a ki ellen a vizsgálatot tovább folytatják.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Nábrádi Mária ev. ref. 15 napos, Nagy Mihályné ev. ref. 78 éves, Nagy Mihály ev. ref. 1 éves, Schweider Jánosné g. k. 55 éves, öz. Danes Lászlóné ev. ref. 59 éves.

* **Találtatott egy drágakő.** Igazolt tulajdonosa átveheti Bodnár Géznál Debreceni Első Takarékpénztárban.

* **Dr. Dávidházi Imre** ügyvéd, irodáját 1903 május 1-től Deák Ferenc-utca 11. sz. alá helyezte át.

* **A „Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet”-nél** 1903. évben az eddigi évtársulatok eredményeit mindenben felülmúló sikerrel kezdette meg a VII-ik évtársulat működését. Az eddigi 1890 tagvov 850 új tag iratkozott be és az előző évtársulatok 53,100 törzsbetéte eddig 13,000 törzsbetéttel szaporodott. A közönségre feltűnő jó hatással volt az 1902-ik év mérlege, mely 40,740 korona tiszta jövedelmet tüntet fel. A szövetkezet fen-

állása óta kiadott kölcsönök az elmúlt április hóban túlhaladták az egy millió (1.000.000) koronát. A tagok igényeinek könnyebb kielégítése céljából a szövetséget 8 éves törlesztéses jelzálogi kölcsönöket is engedélyez.

* **Női ruha varrónő**, a ki Bécsben és Budapesten dolgozott, elfogad angol és francia divat szerint ruhakészítést. Nógrádi Sándorné Kossuth-utca 61. Ugyanott jobb házból tanuló leányok felvételnek.

* **Női- és gyermeknapernyők** nyári- és glacékesztyűk, női-, gyermek- és férőharisnyák, fűzők (mider), remek crepe- és túll-boák, feltűnő szép művirágok, a legmagasabb izlésnek megfelelő, olcsón beszerezhetők Bartha Kálmán főtéri üzletében, szabott árak, tisztviselőknél 5% engedmény.

TÁVIRATOK

A politikai helyzet.

Budapest, május 12. A bécsi Zeit című ujság azt írja, hogy a király valószínűleg több vezető politikussal fog beszélni a helyzet orvoslásáról. A helyzet azonban olyan, hogy az uralkodó csak a kormány hiveivel fog konferálni, mivel az a meggyőződése, hogy a válság megoldása csak a többségtől várható.

Szell Kálmán és a porta.

Konstantinápoly, május 12. Szell Kálmán válasza, a melyet a képviselőházban a balkán bonyodalom ügyében hozzá intézett interpellációra adott, a Ildisz kioszkban jó hatást szült.

A megobstruált diákkongresszus.

Budapest. A magyar főiskolák diákjainak kongresszusa a második napon sem folyt le zavar nélkül. A mai ülésen az egyetem tanári karát Balogh Jenő egyetemi tanár képviselte. A napirenden épen a Mensa Académika ügye volt. A mikor az elnök a határozatot kiakarta hirdetni, megjelentek a karzaton a debreceni akadémia kiküldöttei. A mint a magyar ruhás debreceni diáksapat megjelent a karzaton, kitört az éljen és tapsriadalom a gyűlés teremben.

— Eljen Debrecen, hangzott minden felől.

— Nem tanácskozunk!

— Rekesszék be a kongresszust!

A riadalom eltartott egy negyed óráig. A mint a vihar egy kissé elült Zsembery elnök kérdést intézett a diákokhoz, hogy hajlandók-e tovább tárgyalni. Erre a karzaton levő egyetemi és akadémiai ifjuság rázendített a Kossuth nótára. Balogh Jenő tanár ekkor hirtelen eltávozott, hogy kikérje a rektor intézkedését. A polgármester pedig szolgáltszemélyzetével karhatalommal kiürítette a karzatot. — Az ifjak az erőszaknak engedve eltávoztak. — Mikor Balogh professzor visszatért az egyetemről, már akkor csendesség volt a teremben, de a kongresszus tagjai közül csak a budapesti és kolozsvári egyetem kiküldöttei voltak jelen. Alig kezdette Kéthly Endre a második pontot a diáksajtót ismertetni, a kúnt rekedt diákok ökleikkel kezdték verni a karzati ajtót. Az elnök attól tartva, hogy az erőszakkal eltávolított ifjak beverik a karzati ajtaját, az ülést felfüggesztette. Az elnök-

ség ezután békealkudozásokhoz fogott. A kizárt ifjak kijelentették, hogy végig hallgatják az ülést, hogy ha a debreceni ifjuság küldöttei által előterjesztett határozati javaslatot tárgyalni engedik. A bent maradtak ezt ellenezték. Nemsokkal ezután megérkezett Hosvay rektor s a rend helyreállott.

Horvát hazatérők.

Zágráb, május 12. Jemenics Nepomuk Iván plébánost, Suszter Oszkár káplánt, Superina ügyvédet, Csunak községi tanácsost hazatérő röpiratok és proklamációk terjesztése miatt ma Sziszenken letartóztatták.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kinevezés. A király Keresztessy Gyula dr. nyiregyházi törvényszéki aljegyzőt betétszerkesztő albiróvá nevezte ki.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy 45 év óta a debreceni piacon fennálló

czipő üzletemet

Kossuth-utca 2. sz.

a városház épületébe

áthelyeztem és tetemesen megnagyobbitottam, régi jóhírű üzletem vezetésével Gusztáv és Gyula fiamat bízom meg.

Női, férfi és gyermek-

ozipő raktáram

kizárólag saját készítményem s a mellett versenyeznek a silány külföldi gyártmányok áraival is.

Olyan munkaerő áll rendelkezésemre, hogy a legkényesebb igényeket is a legjobban kielégíthetem, különösen a mérték szerinti megrendeléseknél.

Az eddigi szives támogatást megköszönve, kérem továbbra is jóakaratu pártfogását.

Tiszlelettel

Weidner József.

A melegebb idő beálltával ajánlom a n. é. közönség becses figyelmébe új szerkezetű

jégszekrényeimet,

melyek ma napság már egyetlen családnál sem sem hiányozhatnak. Előnyök, hogy 20 fillér ára jég két napra elegendő s a jégszekrény hőmérséklete állandóan egyforma.

Új szerkezetű szabadalmazott fagyalt- és vajkészítő gépek.

Ajánlok továbbá lakás berendezésekre képeket, tőkröket, ebédlő, salon s hálószoba lámpákat, faldiszeket, diszasztalkákat, mosdóasztalokat, palmaszlopokat.

Nyarálok berendezésére magyar stílusú faldiszeket és étkezőkészleteket, asztali és függő szellőlámpákat, petroleumra és gyertyára.

Lám Sándor üveg és porcellán

áruháza, Debreczen, Piac- és Hatvan-utca sarok.

Szépítsd arcodat

ha nem akarsz pénzt hiába kidobni, a világhírű HAJÓS-féle

IBOLYA-CRÉME.

A bőr által rögtön felszívódik. Remek hatásu, többször kitüntetett s a hölgyközönség által legjobbnak elismert készítmény. Eltűntet rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, bibircset, bőrvörösséget és mindennemű arcátalanságot.

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fillér.

Ibolya-hőlgypor fehér, rózsas és krém színben 1 doboz 1 K. 20 fillér.

Ibolya-tej nappali használatra 1 kor.

Bevásárlásnál csak HAJÓS-féle készítményeket tessék elfogadni.

— Kapkató a készítő feltalálónál: —

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszerész és gyógyszerészeti laboratoriumában.

Kapható minden nagyobb gyógyszerertárban. Budapest: Török József gyógyszerertárban. Debreczen: Tóth Béla gyógyszerész urnál.

Csak jó mosó és elsőrendű minőségek!

Megérkeztek a szebbnél-szebb

Karton, Francia-batiszt,

Zefir,

Himzett és ajour-batiszt,

Ruha-vászon,

Selyem-zefir,

Düsesz-szaten,

Mosó nyári kelméink

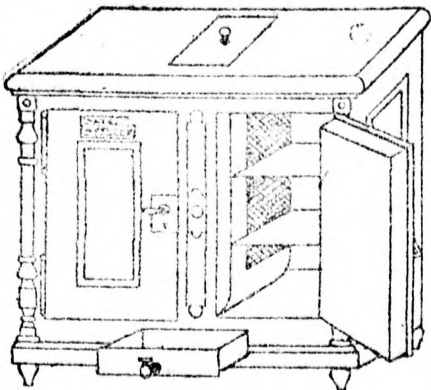
óriási választékban

Bosznay J. és Társa

divatáruházában,

Debreczen, Kossuth-utca 5. sz.

Csak jó mosó és elsőrendű minőségek!

VERÉB ISTVÁN

műlakatos és saját szab. SUGÁR permetező gépgyártó

DEBRECEN, I. RÁKÓCZI-UTCZA 25.

Permetezésnél !

legjobb az országszerte elismert szabadalmazott **„SUGÁR“** permetező, **Veréb István** mely

tőzgyökeres magyar gyáros páratlan találmánya és gyártmánya. A szab. „SUGÁR“ permetező, több kiállításon és versenyen az első díjat nyerte az összes európai gyártmányok felett mint legtökéletesebb szerkezet, hamulatos egyszerű szilárd és mégis könnyű és jó munkára képességéért. — A szab. „Sugár“ permetező teljesen felszerelve, kipróbálva, felelősség mellett ára **24 korona**. Mindenféle permetezők tökéletes átalakítását és javítását a versenyben utólérhetetlen gyári áron elfogadok. Ruggyanta (gummi) felszerelések gyári áron kaphatók, prospektus ingyen és bérmentve.

Teljes tisztelettel **VERÉB ISTVÁN.**

Kitüntetve még 1091. Kecskemét Ezüst oklevél 1901. Mihályfalva Disz oklevéllel. 1902. Budapest Ezüst éremmel. 1902. Eger Arany éremmel.

Fiu- és gyermek-ruha üzlet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **Piacz-utca 73. sz. a. Tihanyi-ház**

fiu- és gyermekruha üzletet

nyitok meg május hó 15-ikén, hol csakis saját műhelyemből árukat hozok forgalomba és a legolcsóbb áron.

Kérve a nagyérdemű közönség becses pártfogását

maradok illő tisztelettel
Mózer Sándor,
férfi-szabó.

Schicht szappan

„Szarvas,” vagy „Kulcs”
jeggyel.

legjobb és legkiadósabb s ezért a legolcsóbb szappan.

Mindenütt kapható!

Eladó ház

Debreczenben, Bethlen-utca 19-ik számú ház örökön eladó, esetleg bérbe kiadó 1903 augusztus 1-től. Értekezhetni dr. Magoss György ügyvéd úrral Debreczenben vagy Kálmán Lajos ügyvéd úrral Hajduböszörményben.

Kiadó bolt.

A piacz legelőkelőbb helyén
1 bolthelyiség kiadó.

Értesítést ad a Debreczeni
Első Takarékpénztár titkára.

Alapított 1828.

FÜVESSY LAJOS

előbb FÜVESSY BERTALAN
érczöntöde és kútfuró vállalata,
Debreczen, Simonffy-utca 15.

! Ajánlja saját készítményű kut szivattyuit 2 évi jótállással. Jó vizű kutak furását helyben és vidéken gyorsan és a legjutányosabban, jótállással eszközöl. !

Keil-lakk

(Glasur.)
legkitűnőbb mázolószer puha padló számára.
1 nagy palack ára frt 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

<p>Viasz-kenőcs legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.</p>	<p>Arany-fénymáz képkeretek stb. beanyozására 1 kis palack ára 20 kr.</p>
--	--

Fehér „Glasur“-fénymáz
Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonnan befestésére.
1 doboz ára 45 kr.

Mindenkor kaphatók:
Szentkirályi Tivadar cégénél Debreczenben.

Szives tudomásul !

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Hatvan-utca 4-ik sz. alatt lévő festék, zsi-radék és petroleum üzletemet május hó 1-től, Hatvan-utca 6-ik szám alá helyeztem át.

Kérem továbbra is a n. é. közönség becses pártfogását, maradtam
kiváló tisztelettel

Fazekas Kálmán festék és petroleum kereskedő.
— Telefon 228. sz. —

Apró hirdetések.

Díj 10 pengő az első, utána minden újat 4 pengő, második hirdetés után 2 pengő, harmadik után 1 pengő, negyedik után 1 pengő, ötödik után 1 pengő, hatodik után 1 pengő, hetedik után 1 pengő, nyolcadik után 1 pengő, kilencedik után 1 pengő, tizedik után 1 pengő.

Levélben is megkérdezhető a hirdetés díjáról és feltételeiről.

Apró hirdetések elvételére készült.

Ajánlat

Érdemes megnézni a Wallerstein Fülöp Bai cég kirakatát a Piacz-utcán. A mi szepet újat az ideai divat nyújt itt van felhalmazva. Női ruhaszövetek, kartonok, francia és belga mosó árak, napernyők övek stb. annyi van egy rakáson, hogy a szem nem telik be a látásával. A mi az árakat illeti azok pedig oly bízhatatlannal ocsók, hogy sokan kételkednek. Pedig csak tessék a nagyérdemű vevőközönségnek az üzletben kissé széjjel nézni (venni nem kell) semmiesetre sem fogja megbánni.

Boros Testvérek női-divat áruházában divatos Ruhakelmék. Selymek. Sefirek. Divatos jó Batisok. Vászna. Szőnyegek. Jó olcsó Függönyök. Ágyterítők. Pipecezikkek.

Bikszádi, Margit, Karlsbadi, Marienbadi és mindenféle ásványvizek kaphatók Pélegyházy János üzletében, Piacz- és Miklós-utca sarkán.

Villanyos csengők berendezését legolcsóbban készit Kiss Ignácz bádogos, Piacz-utca 34. sz.

Márton Gyula divat- és rövidáruüzletében, nagyválasztékban kaphatók. hazai gyártmányu ruha- és hajkefék, fogkefék, valódi angol acéll borotvák, zsebkések, ollók, pénz tárczák. Önbortválkozó készülék 1 frt 40 krtól.

Hegedük, zongorák, czimbalmok javítását és hangolását elvállalja Schmidt S. O. csász. és kir. fenségsé József főherczeg udvari szállítója, zongora és hangszerkészítő.

Kiadó bolt és raktár a Kossuth-utca 6-ik számú házba az „István“ gőzmalom által bérelt üzlethelyiség 1903. november 1-től, az udvarban lévő raktárral vagy a nélkül is kiadó. Értekezhetni Kaszanyitzky Endre üzletében.

Gyomor, bél és májbajokban leghatásosabb a Bikszádi fürdő. Fürdő leírást és minden felvilágosítást készséggel ad a fürdőigazgatóság.

Ha jó árut készitünk, nem kell a közönséghez könyörögni, hogy „pártolja“ a magyar ipart. A szánalmas pártolás helyett akkor az a saját érdekében vásárolja. Ez az eset áll fenn a Miskolcon gyártott mosdószappanokkal is. Ezek között kiválik a pármái ibolya szappan kellemes illatával, üdítő, gyöngéd, bőrfinomító hatásával. Jobb, mint bármilyen külföldi szappan. Egy drb. 80 fill., 3 drb. 2 kor. 20 fillér, késziti Szabó Béla pipere szappangyáros Miskolcon. Debreczenben kapható: Tóth Béla gyógyszer-tárában, Szent-Királyi Tivadar, Kálna: Lipót, Benyáts Emil, Kontsek Géza, ifj. Czeglédy József, Márton Gyula, Weisz Sándor, Tóth Kálmán és Balázs Ödön gyógyszer-tárában. Fenti raktár sáimánál különféle olcsóbb, de nagyon jó más szappanaim is kaphatók.

Jogtudományi és egyéb értékes könyvek, Pallas Lexikon, nagyjórészt új állapotban, továbbá egy szép könyvszekrény jutányos áron megvehető Nyomatató-u. 2. sz. alatt.

Fűszerüzlet berendezéssel, trafik és italméresi joggal azonnal kiadó. Darabos-utca 46.

Jó forgalmu fűszerüzlet berendezéssel és italméresi helyiséggel, elutazás miatt átadó. Árpádtér 37.

Urnók figyelmébe. Csapó-utca 84. sz. alatt a legújabb divat szerint női ruha varrást elfogadok.

Kiadó üzlethelyiség. Piacz-utca 65. szám alatt egy üzlethelyiség berendezéssel azonnal kiadó. Értekezhetni lehet Doszpoly János utóda cégnél.

Házi koszt kapható Csapó-u. 75. sz.

Honvéd-utca 14. szám, 2 utcai szoba, előszoba külön bejáratú kiadó, esetleg burokozva.

Kereslet

Ujságelárusítók jelentkezhetnek a kiadóhivatalban.

Házvezetőnőnek ajánlok helyben vagy vidékre magános urhoz, urinő. Czim a kiadóban.

Egy tisztességes ember jó bizonyítvánnyal bármilyen szolgálatot elfogad. Csapókert 2-ik járás 228. szám.

Jó vasaloné felvétetik Hal-köz 4. sz.

Gyermekek mellé keresek egy jobb nevelésű leányt szerény igényűt. Egyház-tér 5. Keszler Adolfné.

Miklós-utca 1. számú háztól egy kanári madár kirepült, a megtaláló ha haza adja illő jutalomban részesül.

Eladás

Képes folyóirat 24 füzet, egy évfolyam, olcsón eladó. Czim a kiadóba.

Több Első Debreczeni Takarékpénztári részvény jutányos áron eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalba

Blattner Gyula jelenlegi üzletének összes berendezése és kirakatai eladók.

Késes-utca 39. számú ház jutányosan eladó.

2500 kéve gyékény, tetőre és pintéreknek is alkalmas eladó, Meszena-utca 18. sz. alatt.

Kiadó üzlethelyiség.

Piacz-utca 28. szám alatt a Blattner Gyula üveg és porcellán üzlethelyisége folyó hó 15-től kiadó. Értekezhetni Nádudvari Lajos vászon- és kézműáru üzletében, ezen kiadó üzlethelyiség mellett.

Szépség, szépítés, a jóízű követelménye!

Férjhez menni óhajtó hölgyek

a Matild arckenőcs, Matild krém, Matild arczszépítő szappan és poudert használják, mely ártalmatlan szerek, minden bőr tisztátalanságot megszüntetnek, biztosabban eléri az érzéket és pénzüket nem dobják ki ok nélkül, mert ha e szerek bármelyike nem használ, a szer árát minden csürés csavarás nélkül visszaadja a czim: KUN gyógyszerész párisi laboratoire cosmetique „Matilde“ magyarországi műlaboratoriuma. (Alapított 1895. Budapest Nefelejts-utca 23.) Budapesten Törökmező. Debreczeni raktár: Tóth Béla gyógyszer-tárában.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott ev. ref. egyháztanács közönségesen teszi, hogy május 24-ikén délelőtt 11 órakor a lelkészi irodában az újonnan építendő iskolára és melléképületeire nyilvános szóbeli árlejtést tart.

Árlejtési feltételek:

1. Mindenféle munkálatok kikiáltási ára 3187 korona
 2. Bánatpénzül a vállalati összeg 10% készpénzben vagy takarékbetét könyvecskében az egyháztanács rendelkezésére bocsátandó az árlejtés előtt.
 3. A vállalati összeg részletekben a munka előhaladása szerint fizetetik.
 4. Az egyház téglát, vályogot és cserepet ad.
 5. A részletes árlejtési feltételek a lelkész irodájában megtekinthetők.
- Mártonfalva, 1903 május 10.
(Szabolcsmegye)

Az egyháztanács.

Rovarpor, naftalin, gyorsan száradó szobapadló-, butor- és kalaplagok, festékek, firnisz, parket- és padlóviaszok legjobb minőségben kaphatók fűszerkereskedésben.
DEUTSCH LAJOS
Piacz-utca 38. szám.

Tisztelettel tudatjuk a hölgyvilággal, hogy tavaszi újdonságaink gazdag választékban megérkeztek, u. m. gyönyörű női ruhakelmék, grenadinok, lüszterek, barézok, lionésok, ruhavászna, himzett és francia batiztok, dolének, sefirek, kartonok, diszes szatinok, fulárdin selymek, blouz selymek, női és férfi fehérneműk, nyakkendő, harisnyák, gallérok, gazé és csipke nyakdiszek (boák), keztyűk, fűzők, napernyők, paplanok és más sok diszek és újdonságok.

Női alsó fehérneműket ajánlhatjuk t. vevőinknek, mivel azokat egy megbízható nagyobb gyárból szerezzük be, complet méret után.

Ruhákat a legesinosabb modellek után készitünk, olcsó árak mellett.

Külön felhívjuk t. vevőink figyelmét gyönyörű mintájú, jól mosható ruhafirjeinkre és szerb vásznainkra, melyből néhány 100 vég áll rendelkezésükre, mintagyűjteményünket úgy helyben mint vidékre bérmentve megküldjük, métere kerül 20-21 krajczárba.

Lovass és Ladányi

Debreczen, Piacz-u. 7. (Bika mellett)